

BIELA POŁECCZNE

Organ Polskiej Partji Socjalistycznej

Pismo polityczne, społeczne, robotnicze i oświatowe. — Wychodzi dwa razy w tygodniu, w środy i piątki.

Przenumerata wyceni rocznie w Rzeczypospolitej Polskiej i na Śląsku 15000 Mk., półrocznie 8000 Mk., miesięcznie 1600 Mk., za granicą 25 000 Mk.

Konto Polskiej Pocztowej Kasz Oszczędności Nr. 148.338.

Wzrost podjęczy
wzrostu

M. 300

Adres Redakcji i Administracji oraz Biura bezpłatnej porady prawnej
Biała, plac Wolności L. 6, parter.

Wydawca: Okręgowy Komitet P. P. S. w Białej.
Nr. telefonu 810. ***** Godziny przyjęcia od 8 do 6 popołudniu

Nr. 9.

Biała, niedziela, dnia 11 lutego 1923.

Rok VI.

Czerwoni „pacyfiści”.

Coraz większy niepokój ogamia Europę. Sprawa Kłajpedy, targi o naftę moskalską, sprawa reparycji itd. wywołują coraz bardziej atmosfery wojenną. Zachodzi pytanie, jakie stanowisko zajmie obecnie w zanipokowanej Europie: Rosya sowiecka — czy jest czynnikiem pokoju, czy też nową wojnę?

Coraz bardziej staje się jasnym, że wśród czynników wojennych, wśród niebezpieczeństw nowej wojny „Czerwony imperializm” sowiecki zajmuje jedno z pierwszych miejsc. Nie możemy szczegółowo analizować przyczyn tego osobistego zjawiska: Paul Olberg w ostatnim zeszytynie „Archiv für Sozialwissenschaft” wymienia wśród przyczyn powstania i rozwoju „czerwonego imperializmu” następujące — nadmierny wzrost biurokracji, ządnej stanowisk, lupów i zysków; wchwały militarysty, poszukujący sobie zenu; chęć osłoneńcia bankrutstwa wewnętrznego sukcesami polityki zagranicznej; wygrzywanie starych nacjonalistycznych nastrojów rosyjskiej i polskiej kłajpedy, jednak są przyczyną, faktem jest, że „Czerwony imperializm” rozwija się coraz bardziej. Berliński mienszewicki socjalistyczny wiesnik opublikował wyjątki z poufnych pism czerwonoarmijskich, w których się dowodzi, iż „czerwona armia rosyjska ma być narzędziem rewolucyjnej socjalnej w Europie”. Nie darmo rosyjscy emigranci-reakcyjni, nienawidzący bolszewików, zacierają z zadowoleniem ręce, patrząc na zabórca politykę bolszewicka, a znany ideolog rosyjskiego monarchizmu Szulgin stwierdza, że bolszewicy w swej polityce zagranicznej czynią tylko to, w dalszym ciągu, co oddawna czynił car...

Na kongresie pokojowym Haskim bolszewicy delegaci Radek, Lozowski, Rojstein i inni wystąpili z ponowną propagandą „jednego frontu” proletaryackiego dla walki z burżuazją imperialistyczną. Ale mienszewik Abramowicz na tymczasie wśród burzy oklasków stwierdził, że bolszewicy jest dzisiaj państwem kapitalistycznym i w ten sposób sama jest zarozna duchem imperialistycznym. A eseszy rosyjscy przedłożyli zjazdowi Haskiemu memoriał, w którym stwierdzają, że wśród niebezpieczeństw wojny na jednym z pierwszych miejsc stoje niebezpieczeństwo nowego wybuchu tego samego czerwonego imperializmu, który już się objawiał podczas walk o Gruzję, o Azerbejdżan, Polskę itd.

Gdy mówimy o spotęgowaniu się czerwonego imperializmu, podniesimy przedwzrostkiem dwa bardzo ciekawe objawy.

Pierwszy obraz to jest znieśnienie federacyjnego ustroju Rosji, przeprowadzone na ostatnim X zjeździe sowietów. Jak wiadomo, lam uchwalono i przeprowadzono skasowanie federacyjnej republiki rosyjskiej, ukraińskiej, zakaukaskiej i białoruskiej, natomiast utrwalono centralizm (na wzór carskiego), przyzem głównie ministery (komisarjaty) mają być dla wszystkich tych rzekomo „samodzielnymi” republik wspólne. W ten sposób oddaję nawet cienie niezależności Ukrainy lub Białej Rusi. Ta sprawa na zjeździe sowietów referował Stalin. W sposób wprost zdumiewająco bezczelny dowodził, że istnieją dwa „typy państw: jeden typ, to burżuazyjny, w tym typie jest rzecz naturalna, że powstają odrębne autonomię i federacje, bo burżuazja kłóci się między sobą o taryfy cła etc.; drugi typ to „typ sowiecki” — w tym typie niema miejsca dla federacji i rozległych autonomii, bo proletaryat jest międzynarodowy i żadnych autonomii nie potrzebuje. Po tym żuczkiem wywodzi Stalin oświadczył, że ta centralizacja państwa rosyjskiego jest

potrzebna między innymi ze względu na ewentualną wojnę, gdyż armia musi być zgodna, musi być zjednoczona, musi być solidarna.

Stało się w mym wywodach sowieckiego centralisty. Skasowanie cienie samodzielnosci Ultraim, Białej Rusi i Zakaukazyja na ołtarzu wojennej polityki Rosji sowieckiej.

Teraz weźmiemy drugi objaw. Obok zjazdu sowietów obradował (nieco wcześniej) zjazd trzeciej międzynarodówki (kominternu). Na tym zjeździe znany autoritatywny „marksista” sowiecki Bucharin wystąpił z referatem programowym. Mówił w tym wywodzie także o obronie kraju i przyszedł do następujących wniosków:

Po pierwsze, dowodził, Rosya sowiecka ma prawo zawrzeć związek wojenny z każdym państwem, a więc i z państwem burżuazyjnym, ale „obowiązkim towarzyszem każdego kraju jest, ażeby pomógł sojusznikom do zwycięstwa”. To znaczy, proletaryat całego świata winien, według Bucharina, pomagać zwycięstwa wojennemu burżuazyjnemu sojusznikowi Sowdepki, a więc np. proletaryat polski, lub Francji na wypadek wojny z Niemcami i Rosją ma dopomagać zwycięstwom burżuazyjnych Niemiec. To jedna myśl sowieckiego teoretyka.

Druga myśl polega na tem, że Rosya sowiecka ma prawo zawierać sojusze z burżuazyjnymi państwami nie tylko w celach obrony, ale także w celach zaczepnych. Mianowicie Bucharin proponuje prawo Sowdepki do „czerwonej interwencji”, albowiem „rozszerzenie się systemu, na którym jest oparta armia czerwona jest jednocześnie rozszerzeniem się władzy proletaryackiej”.

To jest druga myśl Bucharina. W ten sposób Sowdepka nie tylko może zawierać obrony sojusze np. z burżuazyjnymi Niemcami, a komuniści polscy winni burżuazyjnym Niemcom dopomagać, ale Rosya sowiecka ma prawo rozpocząć nową wojnę, ażeby rozszerzyć ją zrewolucyjną socjalną, której czerwona armia jest (rzekomo) nowicelką. Tak więc Sowdepka w sojuszu z burżuazyjnymi Niemcami może rozpocząć wojnę w dogodnym momencie, zaś komuniści polscy czy francuscy winni być posłusznymi agentami i narzędziami rosyjsko-niemieckich sztabów, rosyjsko-niemieckiej zabórcości i rosyjsko-niemieckich celów państwowych. W świetle tych wywodów bucharińskich nabiera całkiem spowitego znaczenia rezolucja zaproponowana w Hadzie przez Redka i Lozowskiego; w tej rezolucyj bolszewicy wnioskodawcy żądali tworenia nielegalnych komunistycznych organizacji w armiach europejskich. Teraz rzecz jasna (wbrew wszelkim deklaracjom bolszewików w Hadzie), że te nielegalne organizacje mają być nie tyle organami europejskiego pokoju ale organami czerwonej interwencji, poprosi agentura zjadów niemieckiego i rosyjskiego. Przeczytaliśmy dwa najnowsze objawy czerwonego imperializmu. Wywody Bucharina są tak niesłychane, że nawet dla niektórych komunistów było tego trochę za wiele, zaś wśród szerokiej mas robotników wywarły bucharińskie teorie wprost osłupienie. Nic też dziwnego, że bolszewicy pospieszyli częściowo ludzi zeskamotować niektóre wywody Bucharina znaczące obecnie „jednakożnym widocznie nie wszędzie doszło hasło ekakamotau, bo francuski np. „Bulletin Communiste” podał wywody Bucharina o czerwonej interwencji dość obszernie. A jak pisze Dano w mienszewickim piśmie rosyjskim, i jedno z francuskich prowincjonalnych pism komunistycznych również podalo bucharińskie wywody bardzo szeroko. Teraz przyjechali z Rosji sowieckiej agent kominternu Suwa-

rin (Lipszy), który oświadczył, że właściwie referat Bucharina wyraża tylko jego osobiste poglądy. Wolne żarty, Bucharin był urzędowym referentem na zjeździe kominternu i nigdzie nie widzimy, aby jego wywody spotykały się z oporem.

Jeszcze raz na podstawie przytoczonych danych stwierdzamy, że komintern jest niczem innym, jak tylko organem państwowości rosyjskiej i jej potrzeb. Tylko ślepi doktrynarize mogą tego nie widzieć. Pod hasłem pseudo-internationalizmu centralizuje się stara Matuzska Roszija i gotuje się do ewentualnej nowej wojny. A komintern opracowuje ideologię „czerwonej interwencji”, aby łatwiej utworzyć drogę Trockiemu na wschód i ażeby komuniści mogli spokojnie przebrać sojusze sowdepko-niemieckie.

Stwierdzamy więc, że ci, którzy w Hadzie deklarowali o „jednym froncie”, którzy żądali wielkiej proletaryackiej walki o pokój, sami są narzędziem państwowego imperializmu rosyjskiego. Nic są czynnikami pokoju europejskiego, lecz świadkami nowych wojen.

Kazimierz Czapiski.

VIII konferencja Okręgowa P. P. S. w Białej.

Na podstawie uchwały Okręgowego Komitetu P. P. S. w Białej z dnia 4 lutego br. zwołujemy

Okręgową Konferencję P. P. S. do Białej na dzień 25 lutego (niedziela) 1923 r. do sali Powiatowego Towarzystwa Zaliczkowego na godzinę 9 rano.

Porządek dzienny:

- 1) Wybór prezydium.
- 2) Odczytanie i zatwierdzenie protokołu z ostatniej konferencji.
- 3) Sprawozdanie O. K. Ru i Sekretaryatu P. P. S.: a) z działalności organizacyjnej; b) z akcji wyborczej; c) kasowej; d) kasowej administracji „Wyzwolenia Społecznego”;
- 4) Sprawozdanie Komisji rewizyjnej z wnioskiem o udzielenie absolutoryum.
- 5) Dyskusya.
- 6) Wybór okręgowych władz partyjnych: a) O. K. Ru; b) Sadu partyjnego; c) Komisji rewizyjnej; d) Komitetu prasowego
- 7) Sprawy aktualno-oświatowe.
- 8) Referat o sytuacji politycznej.
- 9) Drożyna i sprawy gospodarcze.
- 10) Dyskusya.
- 11) Wolne wnioski.

Konferencya trwać będzie cały dzień z krótką przerwą obiadową.

W konferencji wezmą udział powiatowe socjalistyczne, reprezentanci C. K. W. oraz O. K. Ru krakowskiego i cieszyńskiego, członkowie O. K. Ru białego w komplecie, przedstawiciele Zw. Zawodowych i Spółdzielczych oraz zaproszeni goście.

Na konferencję wysyła także Komitet partyjny, działający na terenie okręgu wyborczego Nr. 43 (Biała, Żywiec, Wadowice, Myślenice, Nowy Targ) 3 delegatów, Komitety powiatowe po 1 delegata, zaproszonych w mandaty z pieczęcią i podpisami. Z miejscowości w których komitety partyjne jeszcze nie istnieją, winni przybyć na konferencję meżowie zaufania P. P. S., którzy brali udział w ramieniu P. P. S. w Komisjach wyborczych.

W konferencji mogą również wziąć udział socjalistyczni radni miejscy i gminni, za okazaniem legitymacji partyjnej.

Towarzysze zamieszowych, którzy przybędą na konferencję, upraszamy o przysłanie nam od-

powiedzi, czy potrzebują mieszkań, abyśmy mogli na czas kłosa przegotować.

Koszta podróży delegatów ponoszą Komitety miejscowe i powiatowe.

Eventualne wnioski i życzenia poszczególnych Komitetów lub towarzystw należy przysłać najpóźniej do 20 lutego do Sekretariatu P. P. S. w Białej.

Ze względu na obszerny porządek dzienny i ważność obrad upraszamy o punktualne przybycie wszystkich delegatów, towarzyszy i gości.

Osobnych zaproszeń do Komitetów i mezoów zaufania wysyłać się nie będzie.

Za Okręgowy Komitet P. P. S.

w Białej: sekretarz: w. z. przewodniczącego: Antoni Franciszek m. p. Antoni Pajak m. p. Biała, dnia 5 lutego 1923 r.

Zyd-chjena dwa bratanki.

Chienicy kapitalistyczni wraz z żydowskimi kapitalistami całowali się już w czasie haniebnego głosowania w sprawie monopolu tytoniowego! Wtedy to 36 księży-posłów ze słynnym pozorem żydów prałatem Lufosławskim leżało miłkośmiło objętych ramionami. Tęmi Miłkośmiła okazała się trawka, jako że ugrontowana była na wspólnym podłożu interesów kapitalistycznych.

Oto w czasie głosowania nad wotum zaufania dla rządu gen. Sikorskiego — żydowscy nacjonalistycznie głosowali zrazem z chjeną przeciw rządowi! Do tej zaczepy przyłączyli się — komuniści! Noweżycka, ale dużo fajna kompania!

A rzez się tak przedstawiła: Przesilenie parlamentarne, które trwały dni 15, zostało zakończone zwycięstwem rządu gen. Sikorskiego, a najzupełniejszą klęską chjeny. — W głosowaniu nad programem politycznym rządu, sejmowa większość polska przyjęła program rządu do zatwierdzającej wiadomości.

To właśnie głosowanie zadalo cios śmiertelny dwuchwiejczy krzyżowicy chjeny na feralny, gen. Sikorskiego postawili na czole Żydzi, ze od Żydów i Niemców zależa losy jego gabinetu, że rząd taki nie od większości polskiej załpze, nie może ani dnia jednego decydować o Polsce, że Sikorski jest zatem mężem zaufania tylko Judeo-Polski.

Timi wzruskami, tą furjacką manierą rozmarziemienia żywołów nacjonalistycznych zamierzali narodowi demokraci zmusić Włosa do stworzenia większości sejmowej z chjeną. Jednakże szal nacjonalistów chjenjskich tego celu nie osiągnął, a głosowanie przyniosło obraz, wart doprawdy, zdjęcia fotograficznego.

Oto kiedy marszałek Sejmu zarządził głosowanie, w miejsce powstałi posłowie stronnictwa ludowego Piast, Wyzwolenie, N. P. R. i P. P. S. nie ruszyli się zaś narodowi demokraci, Żydzi i komuniści.

W posiadzeniu temi Sejmu została stwierdzona solidarność chjeny, w szczególności endecy, z Żydami i komunistami. Zaczynają się to również przy głosowaniu nad wnioskiem o emisję 200 miliardów biletów skarbowych. Przeciwni wnioskiwo głosowali endecy, Żydzi i poseł Łańcuch. Poseł ten wygłosił przy tej okazji ekspozę programową, w którym stwierdził łączność ideową między komunistami a endecy. P. Łańcuch powiedział: Wy, panowie z prawicy, dajciecie do zmiany stosunków środkami, jakie uważacie za najlepsze. My komuniści postępujemy się środkami, które również uważamy według naszego sumienia za najlepsze. Mimo różnicy środków cze nasze i wasze są tesame.

Słalo się jasnym, że przeciwnikom obecnego rządu i odrodzenia Rzpłiej jest furja szowinistyczna nacjonalizmu chjenjsko-żydowskiego w spółce z komunistami, że po stronie dżenia do poprawy bytu narodu stanęła tylko polska większość Sejmu bez chjeny, zaś przeciw niej reprezentanci oszalałej reakcji chjenjskiej w zgodzie najpikniejszej z reakcją żydowską i komunistami.

Ten tak dokumentnie kompromitujący rezultat głosowania zdumiał niektóre żywoły w samej chjenie. Słalo się jasnym, że cała kampania chjeny o polską większość w Sejmie była niżej mianem, jak tylko daram się do władzy w naszym, oszczerstwem i plugawieniem wszystkich, co nie chcieli towarzystwa w rządzie z Głabińskim i jego dubadekmi odstąpić.

Dziś obraz jest jasny: po jednej stronie Sejmu stoi zarwa cała polska demokracja jako większość parlamentarna, po stronie zaś drugiej chjena, nacjonalistycznie żydowskie, komunistki i kłuki Niemców z b. zarow pruskiego.

Niech więc zjrze... !

Rozstrzelanie Niewiadomskiego.

Morderce ś. p. Prezydenta Narutowicza Niewiadomskiego Prezydent nie ukławił. — Wobec czego wyrok został wykonany przez rozstrzelanie we śróde, 31 stycznia na stokach cytadeli w Warszawie.

Akta sądowe w sprawie Elgiusza Niewiadomskiego odesłala 20 stycznia kancelarya cywilna Prezydenta Rzpłiej, do ministerstwa sprawiedliwości. Akta zostały odesłane w osobie przez Prezydenta zapieczetowanej kopercie, adresowanej na imię ministra sprawiedliwości. Do składowo dołączono pismo z zawiadomieniem, że decyzja Prezydenta uwidocznioma jest na str. 92 aktów.

Natychmiast po otrzymaniu aktów minister sprawiedliwości zakomunikował prezesowi Rady ministrów sankcję Prezydenta Rzpłiej.

Decyzja Prezydenta brzmi, jak następuje: Ani w sumieniu, ani w aktach nie znajduję motywów do zmiany wyroku sądowego.

Wobec tego prosił śmierteczny wyrok przez Sad. Ostateczny został uprawomocniony.

Tego samego dnia przewieziono Niewiadomskiego z więzienia mokotowskiego do cytadeli, gdzie zwykle odbywają się egzekucje.

Niewiadomski po zawiadomieniu go o decyzji Prezydenta zachował się tak samo, jak cały czas pobytu w więzieniu: wzornie spokojnie, naważ i obojętnie.

Przed ręką zajął się przygotowaniem do wykonania wyroku.

We śróde 31 stycznia dokonano egzekucji. Przebieg egzekucji według doniesień dzienników był następujący:

O 5.30 rano zbudzono Niewiadomskiego ze snu. Niewiadomski umył się, wdział świeżą bieliznę i ubrał się w garnitur marynarski, w którym przyjechał z więzienia mokotowskiego. Nie mogąc uporać się z zawiązaniem nowej krawaty, Niewiadomski włożył ją rękami. Rodziny nikt się nie zjawiał, tylko przed wyjazdem odwiedziło go dwóch siostrzeńców.

Po dopełnieniu formalności w kancelaryi więziennej umieszczono Niewiadomskiego w samochodzie sanitarnym w towarzystwie kapucyna Benjamina Sonntagta, trzech żandarmów i kierownika aresztów. Przed autem Niewiadomskiego jechało auto z podprokuratorem Michałowskim i obrotów zjechało na obrotów zjechało z przedsławicami władz wojskowych. Przy ostatnim narożniku muru, przylegającego do cmentarza cytadeli, auto zatrzymały się i cały orszak poszedł dalej pieszo.

O 7.10 orszak stanął na placu stracenia. Po obu stronach skazanka szli trzy żandarmi z bronią pałą u boku. Za nimi szedł kapucyn, dalej komendant policyi Charlemaigne, podprokurator Michałowski, sekretarz sądu Bilski i adwokat Kijewski. Dowódcą plutonu dał komendę na baczność. Orszak postował się wzdłuż stoku i przeszedł przez kładkę na rowie z wodą.

Zaghowienie się skazanka było spokojne. Zbliżyli się do dowódczego kapitana ze słowami: — Panowie, proszę was bardzo, celujcie w czolo, abym się długo nie męczył.

Na znak prokuratora sekretarz sądu odczytał wyrok. Niewiadomski zdjął kapelusze i słuchał. Gdy padło ostatnie słowo wyroku, Niewiadomski poszedł do słupka, odrzucił kapelusze, rozpiął i rzucił palto na ziemie, binokle wyczerzył aw. Kijewskiemu. W rękę miał 3 róże. Sierżant zbliżył się dla zawiadania mu oczu białą chustką. Niewiadomski oddał róże kapucynowi i sam pomagał zawiązać sobie oczy. Następnie przywiązano go do słupka. Na komendę wydaną przez kapitana ruchem szabli podszedło 8 żołnierzy w mundurze szarym. Kapitan spuszczeniem szabli dał komendę, rozległy się 4 strzały, Niewiadomski padł na ziemie.

Zyczeniu jego stało się zadość. Wszystkie 4 kule ugodziły go w czolo. Górna ośreż głowę straszkana. Lekarz wojskowy stwierdził śmierć. Żołnierze włożyli zwłoki do trumny, którą zabiło i zakopano pod murem forteczku. Na miejsce zatknięto tabliczkę z rzymską cyfrą LVI (56).

Nasza endeckie, między niemi i „Goniec Krakowski”, zamieściły odczew Niewiadomskiego do narodu, za co zostały skoniiskowane.

Zbrodniarż Niewiadomski ośmiela się pouczać naród o „idei narodowej” i o morderstwie jako „czynnie twórczym”.

Trzeba stwierdzić, że chrześcijańska demokracja zajęła tu stanowisko odmiennie od endeckiego, zgodne z sumieniem każdego człowieka, który nie wyżył się za przykładem endecków zbrodniarstwa i morderstwa, jak to nadobrem, „Głos Narodu” napisał bez ogródek:

„Państwo i prawo bronić musi swej powagi swego honoru, swego istnienia. Niewiadomski musiał zginąć, bo nad względami czy to partyjne zemsty, czy nieważnej czułościwości, musiała zwyciężyć czysta idea sprawiedliwości”.

Wprawdzie i „Głos Narodu” rozwodzi się nad „wysoką inteligencyą” i „szlachetnością charakteru” mordercy, z którym „współczuje”; którego „żałuje”, ale oświadcza wyraźnie, że: „Prezydent Wojciechowski, który nie znalazł w swem sumieniu powodów do korygowania wyroku, był jedynie wyrazem ogólnej opinii”.

Widać ką. biskup-senator Sapieha, — zapewne chcą naprawić błąd, popłynięciu ze stanowiska chrześcijańskiego, narodowego i moralnego przez niewydanie listu pasterskiego, popięającego zamordowanie zwierzchników państwa, — polecił swojemu organowi zająć wobec trzecim mordercy stanowisko, zgodne z poczuciem chrześcijańskim, moralnym i państwowym.

Rozstrzelanie Niewiadomskiego ucy naród: Nie zabijaj! Szanuj prawo! Zyj w swoim państwie jak cywilizowany człowiek, a nie jak dziki barbarzyńca, jak obywatel, a nie jak endeck!

Od Wydawnictwa.

Wszystkich prenumeratorów, którzy wplacili przedpłać pisma na styczeń upraszamy o wplacenie prenumeraty na miesiąc luty, najpóźniej do 20 bm., w przeciwnym razie zmusiemy bezdłmę wstrzymać dalszą wysyłkę pisma.

Upraszamy również wszystkich kolporterów o wplacenie załgłych rachunków i o pobranie gazety najpóźniej do końca bm. Każda zwłoka w uszczuńniu rachunków i pojedynczych prenumeratruń nadu nad w wysokim stopniu wydawanie pisma.

Trzydziestolecie P. P. S.

Towarzysze i Towarzystki!

Partya nasza obchodzi 30-letnie swęgu istnienia. W listopadzie 1892 r. odbył się w Paryżu Zjazd socjalistów polskich, na którym uchwalono założenie P. P. S. W lutym i marcu 1893 r. powstała w kraju organizacja P. P. S.

W końcu ubiegłego roku, z powodu tragicznych wypadków politycznych, nie mogliśmy obchodzić rocznicowych zorganizować w całym kraju. Wobec tego postanowiliśmy, że obchód trzydziestolecia P. P. S. odbędzie się w całej Rzeczypospolitej 18 marca b. r.

Jednocześnie zawiadamiamy Was, że postanowiliśmy, dać uczczeniu jubileuszu, wydać „Księgę pamiątkową P. P. S.”, która wyjdzie prawdopodobnie około 1 maja.

„Księga pamiątkowa” będzie zawierała rys historyczny P. P. S., wspomnienia uczestników ruchu, zyciorszy itd.

Wzywamy wszystkich towarzystw, którzy chcieliby być „Księgi” nadesłać swoje przyczki, aby uczynili to jak najrychlej (termin ostatni — 15 ty. marca). Przesłać należy do Redakcyi „Robotnika” dał tow. F. Perla w Warszawie.

Centralny Komitet P. P. S.

Z działaniem posłów socjalistycznych.

O upaństwowieniu lasów.

Wniosek nagły

posła Władysława Uziębły i tow. ze Związku P. P. S., który po umotywowaniu brzmiał:

Wysoki Sejm uchwalic racy: Sejm wyraża Rząd, by w wykonaniu Uchwały Sejmu Ustawodawczego z dnia 10 lipca 1919 r. w przedmiocie zasad reformy rolnej, wniośd do Sejmu w ciągu jednego miesiąca projekt ustawy, mocą której wszystkie laski dobré leśnane w art. 7 powyższej uchwały, przejdą pod zarząd i administrację państwa.

Ustawa ma przewidywać: 1) Objęcie dóbr leśnych pod zarząd Państwa w następie w ciągu jednego roku od dnia wejścia w życie odnośnej ustawy wraz ze wszelkimi obowiązaniami na rzecz osób trzech: hipoteczniemi, serwitutowiemi, wynikającymi z tytułu służebności, lub pretensyi drobnej własności przy wykonaniu reformy rolnej.

2) Wszelkie rozrachunki, przewidziane w art. 13 Uchwały Sejmu Ustawodawczego z dnia 10 lipca 1919 r., mają być uregulowane po objęciu przez rząd państwa wszelkich dóbr leśnych.

3) Należności od Skarbu Państwa wywołane z tytułu wyłączenia dołychczasowych posiadaczy lasów po ustaleniu wysokości ewentualnego

odszkowania będą rozłożone na długoterminowe raty.

Warszawa, dnia 20 I 1923 r.
Na 11 posiedzeniu Sejmu referował tow. poseł Smulikowski wnioski o uposażeniu emerytów, wdów i sierot po pracownikach państwowych. W głosowaniu wszystkie wnioski i rezolucje w tej sprawie uchwalono.

Tow. Diament a p. Głębicki.
Tow. Diament zawiadomił przewodniczącego Komisji skarbowo-budżetowej, p. Głębickiego, że zwraca wszystkie przydzielone mu referaty, oszczędzając jednocześnie, że p. Głębicki będzie przewodniczącym Komisji, żadnych referatów opracowywać nie będzie.

Powodem tego kroku tow. Diamenta był incydent w komisji, kiedy p. Głębicki swoim głosem przewodniczącego przydzielił jednego z wniosków przeważał sobie na korzyść p. Dymowskiego, który w swoim czasie odczytywał z trybuny sejmowej wykrzyżony list prywatny tow. Diamenta.

Interpelacje
do p. Prezydenta ministrów i ministra sprawiedliwości wniósł tow. poseł Hauser w sprawie systematycznych kłopotów przez prokuratorów lwowską „Dziennika Ludowego” i stronicznego osłanianie przez nią prawnicy przed odpowiedzialnością za zorganizowanie napadu na Zgromadzenie Narodowe i zamordowanie Prezydenta Narutowicza.

W sprawie wywozu ropy do Czech.
Tow. Diament, Diament-Diersman, Moraczewski złożyli w Sejmie wniosek nagły, w którym domagają się, aby Rząd wstrzymał zupełnie i bezwarunkowo wywóz ropy zagranicę, zanim rafinerie krajowe nie będą dostatecznie zaopatrzone w ropę.

W uzasadnieniu tow. nasi powołują się na to, że rafineria nafty w Limanowej wydziła 120 robotników, rafineria w Glinniku marjampolskim wyprowadziła pracę 150 robotników, rafineria w Targowcu wydziła wszystkich robotników, a w Krośnie połowę.

W kraju brak ropy — a mimo to Rząd uzależnia na wywóz 3000 system do Czech! Polityka wywozowa Rządu (wywóz surowców) — mówią wnioskodawcy — nie tylko nie doszczępnia Państwa walut obcych, ale — jak w danym wypadku — rujnuje przemysł!

Komisja opieki społecznej
udbała kilka posiedzeń, na jednym z nich obrzuciła promiennymi wygości tow. dr. Bobrowski, zwracając uwagę, że program ministra nie wskazuje na najbliższy cel i zadania Rządu w zakresie opieki społecznej i nie podaje środków pieniężnych, przewidzianych na opiekę społeczną w r. 1923. Sumy preliminowane w latach ubiegłych były zbyt małe; wobec oszczędzenia przez Rady Min stan ten musi się zmienić. Tow. Bobrowski z uznaniem podniósł słowa wicem. Simona, że mimo prac w tej sprawie, wykonaniu opieki społecznej nie kierując żadnymi wydziałami narodowościowymi ani religijnymi i wszystkich obywateli otacza równa opieka. Domagał się również jak najrychlejszego wydania rozporządzenia wykonawczego do ustawy inwalidziej. Cały szereg innych spraw, oraz obszerniejszego sprawozdania z Sejmu i Senatu z powodu braku miejsca nie możemy zamieścić.

Z posiedzenia Sejmu z 26 stycznia jak i następnego zamieścimy sprawozdanie w najbliższym numerze.

Z organizacji inwalidów.

Pokwitowania.

Związek Inwalidów, Grupa w Bystrej uzyskany kwot za ubiegły rok, w dniu 1 stycznia 1923 rozdała dla biednych wdów jak następuje: Anna Marek 5000 Mk, Marya Sztafa 5000 Mk, Anna Kiełbas 5000 Mk, Anna Wierzeczek 5000 Mk, Anna Pezda 5000 Mk, Anna Ukaszk 5000 Mk, Teresa Kroczek 5000 Mk, Karolina Nikiel 5000 Mk, Marya Piesz 5000 Mk, Kwaśny Maria 5000 Mk, Marya Walus 5000 Mk. Razem 55.000 Mk.

Rząd Grupy

Różne.

Papież każe się modlić za pokojem.
Papież w piśmie, wystosowanemu do kardynała Pampliego, zastępcy wikaryusza generalnego nakazuje wiernym modły na intencje utrzymania pokoju.

Dotadek dla urzędników.
Na poniedziałkowym posiedzeniu Rady ministrów postanowiono wypłacić urzędnikom specjalny dotadek za luty w wysokości 55% poborów wypłacanych w dniu 1 stycznia. Wpłata nastąpi 14 bm.

Mianowanie wojewodów.

„Monitor Polski” ogłasza następujące nominacje: Antoniego Szulista, naczelnika wydziału urzędu wojewódzkiego we Lwowie wojewodą śląskim, dra Maryana Zawistowskiego, radcę województwa we Lwowie, wojewodą tarnopolskim, Stanisława Srokowskiego, konsula generalnego (inspektora generalnego konsulatów ministerstwa spraw zagranicznych), wojewodą wołyńskim na miejsce p. Mieczysława Kminkiewicza, który na własną prośbę zwolniony został z urzędu wojewody wołyńskiego.

Zamachy na rząd w Bułgarii.

Pisma donoszą, że w ub. tygodniu urządzono zamach na prezydenta ministrów Stambulińskiego gdy ten opuszczał gmach Zgromadzenia Narodowego. Cztery osoby rzuciły bomby i dążyły strzelać. Szofer został zabity, szluzę premiera i jeden policyjny ciężki ranni. Prezydent wyszedł, kłoda. Zdołano arestować dwóch sprawców zamachu. — W niedzielę 4 lutego podczas przedstawiania w teatrze w Solii pewien osobnik rzucił bombę do łoża, w której siedział prezydent ministrów Stambuliński i kilku ministrów. Bomba eksplodowała nie pogając żadnych ofiar. Szkoda nieznaczna. Przedstawienie przerwano.

Woda zalała kopalnie na G. Śląsku.

Po ostatnich roztopach rzeki wystąpiły z brzegów. Szczęśliwie Brynica, płynąca na krancie śląskiego okręgu przemysłowego od Szoplicen-Sosnowca aż do Działk Wielkich wylała i zalała szeroko okolice. Takiej jak obecnie powodzi już dawno nie pamiętają ludzie. Powódź zagraża okolicznym kopalniom. Zalane zupełnie zostały kopalnie Fiskus, Knoff i kon. Fanny. Zsłodyko są ogromne, ofiar w ludziach jest podobno 2. Zginęły także wszystkie konie w kopalniach.

Procesy o rozbicie wieców chińskich.

W Krakowie odbyła się rozprawa przed sądem przeciw tow. Grocholi, Packanowi i Bednarczykowi o rzekome pobicie polce Rymana.

Sąd po przeprowadzeniu rozprawy uwolnił od więzienia Działk Wielkich i Packana, zaś tow. Bednarczyka skazał na 2 miesiące więzienia. Władzając areszt śledczy 1 miesiąc.

O rozbicie wiecu chińskiego 22 października 1922 r. na rynku w Olkuszku — odbyła się rozprawa w sądzie okręgowym w Olkuszku 22 grudnia z r.

Na ławie oskarżonych zasiadli towarzysze: Adamczyk, Noga, Jurczyk, Kelle, Malik, Wicława, Biernacki, Działk, Kocin, Korwin, Wicława i Curylo. Bronił ich adwokat Pawełek z Sosnowca. Jako świadków zeznawali przeważnie oklucsyj endecy i policyja Olkuszka. Sąd skazał Adamczyka, Jurczyka, Kollęgo i Nogę na więzienie po 1 roku i pozbawienie praw, zaś Wicławika na 6 miesięcy, Malika na 3 miesiące więzienia, pozostałych uwolnił od odpowiedzialności.

Sąd wyznaczył każdemu z oskarżonych po 200.000 Mk. kary, która to kwota w ciągu paru minut ludności olkuszkiej obecna na rozprawie złożyła i skażonych wypuszczono na wolną stopę. Wnieśli oni apławy od wyroku.

Dotąd jednak nigdzie nie czytaliśmy, aby któregoś z endeko-klerikalnych rozbijaczy wieców skazano. A przecież takich wypadków było setki. Dość wspomnieć o pobiciu tow. Dubois'a pod „Czarnym Orłem”, awanturze zachowanej się ks. Zdebskiego w Andrychowie i wielu innych. Już to osprawa chińska nie mają powodu skazywać się na rady w Polsce.

Ks. Maczyński w kolizji z „T. B.-B.”.

„Tygodnik B.-B.”, organ księży i endeków, biłskich zamieścił w numerze z datą 26 stycznia 1923 następujący wydan. — Poznański Związek Absyntyistów. Pod odczyt, która należą do urzędzenia 2 lutego b. r. dnia wystąpię i zbierania ofiar (Tyt. B.-B. nosi datę 4 lutego) czytamy:

„Sprawę tę gorąco kładziemy na serce wszystkim naszym stowarzyszeniom, które w najbliższą niedzielę lub w ciągu lutego powinny urządzić specjalne zebrania, połączone z odczytem przeciwkokołowym.”

Apel ten można w całości akceptować. Leż jak to się da pogodzić z tym faktem, że organ ks. „patrona” nawołuje do wzajemności, a w sklepie ks. „patrona” w Domu Katolickim sprzedaje się najczarniejsze wódki, likiery i wstrętną „gorzałkę”. Zdjaje nam się, że tu jeden „patron” jako redaktor znalazł się w kolizji z tysamiem „patronem” jako właścicielem sklepu z gorzałką.

Dla interesu politycznego krzyczy się w gazecie „składając ofiary na walce z wódką do kas chadeckich” a w sklepie wręcz się „kupując wódkę dla napicia miłośnicy „patronów”.

O ile więc szczerze „Tyt. B.-B.” zależy na walce z alkoholizmem, to powinien ks. redaktor nakazać ks. sklepikarzowi (w jednej osobie) wyrzucić wódkę ze sklepu.

Tak, leż ciemne owieczki czytające „Tyt. B.-B.” już dawno nie odróżniają kłamstwa od prawdy, demagogii od sprawiedliwości, dlatego też ks. redaktor może sobie pozwolić i na tego rodzaju szantaż dziennikarski. A wszystko „dla Boga i Jego ludu” oraz dla własnej kieszeni. Cią i pokorne sercu... albowiem oni wzbucają patemon chadeckich.

P. Szczepiński, nie kompromituje się...

Zwzyskliwym odpowiadając rzeczowo na rzeczową zarzut. W artykule naszym p. t. „Brudne melody” wskazaliśmy tylko na fakt rozkwitnienia w ruchu ludowym wywołany osobistymi ambicjami. Na to rozszerzył się w okrutny sposób p. Szczepiński, „wielki” przyjaciel ludu i w niepoprawny sposób naśladawca „chińskiego” krzykaczy płuńał stekiem ordynarnych wyrazów w naszą stronę w „Chłopskim Sztandarze”.

Ze względu na to, że odpowiedź p. Szczepińskiego nie jest odpowiedzią rzeczową lecz prostą zacepką ordynarną, nie będziemy z nim polemizowali, mając na względzie dobro ogółne. Nie możemy jednak powstrzymać od jednej uwagi: P. Szczepiński uważa siebie za takiego „twardego” ludowca, że gdy biegła z ognikiem od koszułki, to już nim był. Następnie wmuwiał w siebie, że gdy przed kilku miesiącami opuścił Wywido, to odrzuca całą demokrację ludową uładca, bo on pigularz był jej podporą — i ła Łopata.

W czasie wyborów „obrzezał” w „Chłopskim Sztandarze” tow. Englisha i sworem chęny okrzykając zym... to była „meloda czysta”, tylko gdy „Naprzód” podał za inenni pisami wiadomość, jakoby „trójka” cofnęła listę kandydatów do Senatu, to było „karygodne”.

Dostrzegł też p. Szczepiński (którego nazwał p. Stąpinski „rajfurmem”), że gazeta nasza nazywa się podobnie jak organ lewicy ludowej, wychodzący w Kongresowe — i radzi nam to zmienić.

Skądą p. Szczepiński, że pan tego nie widział przed 5 laty, bo od tego czasu nasze pismo — tak się nazywa, widocznie pan wówczas nie był ludowcem lewicy i mało to pana obchodziło, no ale przecież od „koszułki i ogonka” pan zaczął.

Naprawdę, jeżeli „Chłopski Sztandar” tylko podobnych panu posiada redaktorów, to skończy niedługo — a chodzi nam o jego, a nie o pana kompromitację.

Korespondencje.

Dębica. Artykuły ogłoszone w numerach 4-ym i 5-ym „Wyzwolenia Społecznego”, skreślające wrocie stanowisko i także taktykę białalich pp. pracodawców i tychże adhenatów wobec potężniejszego i bogatszego Pow. Kas chorych, wykazują dość wymownie przeciwieństwo interesów wrocie i skażonych na wypadek choroby w takich Kasach robotników, wobec dążeń pp. pracodawców w kierunku naginania tych Kas do własnych celów.

Leż taki pp. pracodawców wrogi wobec Kas chorych, a szczególnie wobec powstałych na podstawie ustawy z dnia 19/V 1920 r. powstałych Kas chorych, nastroji istnieje u nas chyba wszędzie.

Dlatego nie będzie od rzeczy wyłożyć szerzemu ogółowi, do jakiego stanu rzeczy doprowadza naginanie interesów rozwoju takiej Kas do zachlanych życzeń pp. pracodawców, wskutek nieuwiedomości i bierności ubezpieczonych w niej na wypadek choroby robotników.

Pierwszy np. w tym względzie Dębicy: Do końca lutego b. r. istniała tu, zw. Stowarzyszenie Kas chorych, tu pp. rękodzielników i przemysłowców, w której nieopiecznie rządził tow. pp. „cechowci” pracodawcy. Świadczona danej Kas był wprost śmieiesz, przyrętem zanęcający należy, że o jakimś tam zasilkach dla chorych nie było tam mowy. A mimo to zostawiła dana Kas, po teje zlikwidowaniu, po sobie dług w wysokości ponad 16.000 Mk. za niezaplacone wizyty lekarskie i leki, który to dług powstał z dniem 1 III ub. r. dopiero obca tu, Pow. Kasy chorych zapłaciła.

Po teje tu, dzięki pozycyjnemu przez tow. Sz. tam gdzie należy usyniem zabiegom „owsta-nim”, szturmowali tu, pp. „cechowcy” na wsetr strony w kierunku osiągnięcia decydującego wpływu na tą instytucję.

Przytem owi skłoniwani między sobą dorobkiewiczcy wojenni nie wawiali się cięciem berdo-budstawców, w tym celu wzywając do siebie wczesnego tej Kasy komisarza z rządowego, p. A. W.

